

SAJTÓSZEMLE

15. szám

Állami konszolidáció

A kormány szerint, ha szükséges, állami segítséggel kell konszolidálni azokat a magyar vállalatokat, amelyek a hazai ellátás biztosításában, a mezőgazdasági termékek felvásárlásában, a foglalkoztatásban játszott szerepük, illetve különleges minőségű termékeik miatt kiemelt fontosságúak.

A kilencvenes években végrehajtott élelmiszeripari privatizáció eredményeként a 100 százalékos magánosítás következtében megszűnt annak a lehetősége, hogy ellátásbiztonsági, hazai termelésvédelmi célból az állam közvetlen eszközökkel is beavatkozhasson a piaci folyamatok működésébe.

A vidékfejlesztési tárca egy munkabizottság felállítását kezdeményezte. A munkabizottság összeállított egy olyan intézkedéscsomag-tervezetet, amely az élelmiszeripart leginkább sújtó problémák enyhítését szolgálhatja és amelyet a miniszter megvitatás céljából 2012 februárjában a Versenyképességi Tanács elé terjeszt.

A javasolt intézkedéscsomag részét képezi, hogy azokat a magyar vállalatokat, amelyek a hazai ellátás biztosításában, a mezőgazdasági termékek felvásárlásában, a foglalkoztatásban játszott szerepük, illetve különleges minőségű termékeik miatt kiemelt fontosságúak, szükség esetén – az EU versenypolitika rendelkezéseinek tiszteletben tartásával – állami segítséggel kell konszolidálni, illetve segíteni kell termelői, illetve feldolgozó tulajdonba kerülését. A támogatásért cserében az államnak átmenetileg – a támogatás visszafizetéséig – tulajdonosi, irányítási részesedést kell kapnia – tájékoztatott Fazekas Sándor.

Darányi terv

A Vidékfejlesztési Minisztérium széles társadalmi vita után véglegesítette a 2020-ig szóló Nemzeti Vidékstratégiát. A most induló, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés minden területére kiterjedő Darányi Ignác Terv, a Nemzeti Vidékstratégia végrehajtásának keretprogramja.

A program integrált vidékfejlesztési politikát tűz ki célul, egyértelműen a családi gazdaságok fejlesztésének ad elsőbbséget, és a monokultúrás tömegtermelés helyett a minőségi mezőgazdaságot, környezet- és tájgazdálkodást részesíti előnyben.

Mindennek megvalósítását szolgálja a Darányi Ignác Terv, amelynek célja, hogy 5 intézkedési területen, alappillérekre támaszkodva hozzon döntő változást a vidéki Magyarország életében.

Az első pillér a jogszabályok módosításával, egyszerűsítésével kívánja elhárítani az akadályokat a termelők, gazdálkodók előtt. A második a bürokrácia csökkentését tűzte ki célul, ügyfélbarát hivatalok kialakításával, az adminisztrációs terhek enyhítésével. A harmadik pillér a szemléletformálásra, a képzési programokra összpontosít. A negyedik az európai uniós és hazai társfinanszírozású vidékfejlesztési pályázatok meghirdetésével támogatja a vidéki Magyarországot. Az ötödik a nemzeti programok kidolgozását, elindítását, folytatását takarja; ide tartozik például a Tanyaprogram és a Demográfiai földprogram.

A Darányi Ignác Terv végrehajtáshoz szükséges forrást a nemzeti költségvetés és az Európai Unió támogatásai biztosítják, 2013 végéig mintegy 300 milliárd forintból.

Hungarikum törvény

A kormány kiemelt feladatként kezeli a magyar értékek védelmét, ezt a célt szolgálja a Hungarikum-törvény – mondta Giró-Szász András kormánybiztos. A Hungarikum-törvényt a Vidékfejlesztési Minisztérium múlt év végén nyújtotta be az Országgyűlésnek, és várhatóan még a tavaszi ülésszakon tárgyalni fogják a képviselők.

Hungarikumnak számítanak a magyar nemzeti értékek körébe sorolható, magyarsághoz kapcsolódó tárgyak, szellemi- és kulturális javak, szokások, jelképek, valamint a nemzeti tudatot megerősítő alkotások. Mindezek magukba foglalják a világ magyarságának kincseit, a Kárpát-medencében velünk élő nemzetiségeink értékeit, szokásait.

A miniszter elmondta, első körben helyben kell összegyűjteni az értékeket, később megyei és tájegységi szinten. Ezt követően egy 13 fős, szakértőkből álló grémium, a Hungarikum Bizottság összesíti és rendszerezi a Magyar Értéktárban a megküldött listákat. A kiválasztott értékek ezek után hungarikum tanúsító védjegyet kapnak.

A törvény végrehajtásából adódó feladatokra mintegy 500 millió forintot különítettek el a Miniszterelnökségen.

Agrárdiplomácia

Fazekas Sándor tájékoztatása szerint az elvesztett piacok visszaszerzéséhez aktív agrárdiplomácia szükséges, így a következő hónapokban, egyebek között Kína, India, Oroszország és Brazília felé nyit a budapesti vezetés a kapcsolatok megerősítése és új piacok megnyitása céljából. A magyar agrárdiplomácia feladata a terep előkészítése az üzleti szféra számára, aminek segítségével várhatóan bővíthet az élelmiszerexport.

AKI: emelkedtek a mezőgazdasági termelői árak

Az Agrárgazdasági Figyelőben közzétett tájékoztatás szerint a nyers tej termelői ára rekordszintre emelkedett a múlt évben, amit a kedvezőbb külpiaci árak hatására bővülő nyerstej-export, a feldolgozók nyerstej-felvásárlásának csökkenése, valamint a forint augusztustól megfigyelhető gyengülése okozott. A felvásárlás csökkenéséhez a tejhasznú tehénállomány fogyása, valamint a tehénvágás növekedése járult hozzá. A készletek és az import bővülése miatt a dobozos tej, illetve a sajt feldolgozói értékesítési ára kisebb mértékben emelkedett, mint a nyers tej termelői ára.

Területalapú támogatások

Megkezdődött a területalapú támogatások második részletének kifizetése. Január 19-től mintegy 142 milliárd forintnyi területalapú támogatást fizet ki a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a gazdálkodóknak.

A VM tájékoztatása szerint Magyarországon az állattenyésztés kiemelt támogatásban részesül mind EU-s, mind pedig nemzeti költségvetésből, a nemzeti támogatások mintegy 80%-a az állattenyésztést segíti. Magyar kezdeményezésre az Európai Bizottság az előirányozottnál magasabb top-up kifizetést engedélyezett az új tagállamoknak, így hazánkban is. Ezért az állattenyésztési ágazatok megkaphatják a lehetőségek szerinti legmagasabb támogatási összeget. A tej ágazatban folytatódik a 2010 óta elérhető különleges tej támogatás. Az uniós támogatások közül az idén indul a Kérdő Szerkezetátalakítási Program, amely évi több mint 13 milliárd forinttal segíti majd a húsmarha- és a juhtartókat.

Gázolaj jövedéki adó

A tavalyi évhez hasonlóan idén is január 15-től lehet benyújtani a mezőgazdaságban használatos gázolaj jövedéki adójának visszaigényléséhez szükséges nyomtatványokat papír vagy elektronikus formában. Fontos felhívni a figyelmet, hogy az igénylést szolgáló programok és dokumentumok frissültek.

A mezőgazdaságban egyéni vállalkozóként tevékenykedő gazdálkodó csak elektronikus bevallást készíthet. Az elektronikus kitöltést használók esetében a J04 nyomtatványt felváltja a BEV_J04 nyomtatvány. A kitöltéshez szükséges a legfrissebb 2.39.0 verzió számú ÁNYK program letöltése.

Mind a program és a kitöltendő nyomtatvány jelenlegi elérhetősége:

http://www.nav.gov.hu/magyar_oldalak/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/bevallasok/bev_j04.html

A 2012. évi vámszakmai nyomtatványok egységesítésénél a nyomtatványok főlapja átalakításra került. A visszaigénylés ütemezése nem változott.

A gázolaj után a vásárlás időpontja szerint visszatéríthető adómérték:

2011.01.01. után vásárolt gázolaj után visszatéríthető: 77,88 Ft/liter

2011.11.01. után vásárolt gázolaj után visszatéríthető: 90,487 Ft/liter.

A visszaigényelhető mennyiség 97 liter/hektár.

Bővebben: www.nav.gov.hu

Környezetvédelmi termékdíj

2012. január elsejétől jelentősen megváltozott a környezetvédelmi termékdíj törvény. Azon mezőgazdasági termelők számára, akik korábban csak a termékeik csomagolása révén voltak kötelezettek, a változás kedvező, mivel az a termékdíj kötelezettség megszűnését jelenti.

Az új törvény általános szabálya szerint nem az a fizeti a környezetvédelmi termékdíjat, aki csomagol, hanem a termékdíj kötelezettség a környezetvédelmi termékdíj köteles csomagolószer első belföldi forgalomba hozóját, vagy első saját célú felhasználóját terheli. Ez azt jelenti, hogy a forgalmazók, kereskedők és a gyártók bevallják és megfizetik a termékdíjat, így a csomagolószer felhasználóját – mint a mezőgazdasági termelőket is – nem érinti a kötelezettség, és mentesülnek az adminisztrációs terhek alól.

Új szabályok szerint alakult a termékdíj átalány rendszere is. Az átalánykötelezettséget a termelő az előzőekben írt általános szabályoktól eltérően választhatja, de csak akkor, ha a kereskedőtől, vagy a gyártótól megvásárolt csomagolószer saját csomagolás előállítására, vagy a csomagolószer újrahasználatos csomagolóeszközként használja fel. Az átalány kötelezettség választásáról külön nyilatkoznia kell a termelőnek már akkor, amikor a környezetvédelmi termékdíj köteles csomagolószer megvásárolja. Ha a mezőgazdasági termelő nem végez ilyen tevékenységet és nem él nyilatkozattétellel a kereskedő, vagy a gyártó felé, kötelezettsége a csomagolószer felhasználásából eredően nem keletkezik.

2012. március 31-ig meg kell fizetni a termékdíjat azoknak a termelőknek, akik 2011-évben a termékdíj átalány hatálya alá tartoztak. Ha 2011-ben a gazdálkodó mezőgazdasági termelésből származó árbevétele nem haladta meg a 10 millió forintot, a termékdíj átalány összege 2000 forint, ha az árbevétel 10 és 50 millió forint között alakult, a fizetendő átalány összege 7000 forint.

Az új szabályok szerint 2012-re vonatkozóan a mezőgazdasági termelők többségének nincsenek kötelezettségei. Aki pedig nyilatkozat alapján választja 2012-ben az átalányfizetési kötelezettséget, annak 2012. április 20-ig kell a bejelentkezési kötelezettségét megtenni a NAV vámszervhez.

Bővebben:

www.agrarkamara.hu/Jogszabalyokpalyazatok/Kornyezetvedelmiatermekdij.aspx

Mezőgazdasági termelők kockázatközössége

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelésére 2012. január 1-jén hatályba lépő törvény az eddigieknél átláthatóbb, önfenntartó és öngondoskodásra ösztönző rendszert épít ki. A törvény lehetőséget ad a mezőgazdasági termelők kockázatközösségének létrehozására, amely egységes kárfelelősségi rendszert határoz meg a gazdák számára.

A kockázatközösség tagjai kárenyhítési hozzájárulást kötelesek fizetni, ugyanakkor jogosultak kárenyhítő juttatásra. A tagok befizetései mellett a kockázatközösség a központi költségvetésből kaphat támogatást, valamint egyedi kormánydöntés alapján szintén a központi költségvetésből egészülnek ki a kockázatközösség pénzeszközei. A központi költségvetési forrás nagyságát a tárgyév július 15-ig a miniszter részére átadott adatok alapján kell megállapítani. A kockázatközösség tagja legfeljebb 80 százalékos kárenyhítésre jogosult. A rendszer két pillére: a kibővített kárenyhítési rendszer és a díjtámogatással segített biztosítási konstrukció. Ez utóbbi azoknak a termelőknek áll a rendelkezésére, akik a központi kárenyhítési alapnál nagyobb mértékben kívánják kezelni az időjárási illetve más természeti jellegű kockázataikat. A mezőgazdasági termelő a biztosítás díjához állami támogatást vehet igénybe. A törvény kimondja, hogy a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti események okozta károk kockázatait meg kell osztani a termelők, a szerződött felvásárolók, a biztosítók, a termőföldet bérbe, illetve haszonbérletbe adó és az állam között.

Bővebben: www.gtm.hu

Bérkompenzáció

A kormány 2012-ben pályázati rendszeren keresztül segít a munkaadóknak a munkabérek értékének megőrzésében – jelentette be Czomba Sándor foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár.

A pályázati rendszer azoknak a munkaadóknak nyújt segítséget, akiknél az 5 százalékos bérfeljesztés gondot okoz. A vissza nem térítendő támogatás mértéke várhatóan 2-3 százalékos lesz és azok a vállalkozások vehetik majd igénybe, amelyek valamennyi munkavállalójuk esetében vállalják a bérek nettó értékének megőrzését, illetve a foglalkoztatottak létszámát is a 2011-es statisztikai létszámon tartják. A pályázati keret 21 milliárd forintos lesz várhatóan. A pályázatok megjelenése február végén, március elején várható.

Bővebben: www.adozona.hu

Foodapest és UKBA

Február 5-én nyitja meg kapuit Magyarország piacvezető két szakkiállítása, a Foodapest és az UKBA.

A Trade magazin, mint a Foodapest kiállítás hivatalos lapja lehetőséget ad a rendezvényen történő ingyenes részvételre.

Az ingyenes részvételhez regisztrálni szükséges a www.foodapest.hu/trademagazin linken, majd az e-mailben kapott e-ticketen található vonalkóddal (kinyomtatva vagy elektronikusan) lehet a kiállításra belépni.

A részletes program és a kiállítói lista megtalálható a hivatalos oldalakon:

www.hungexpo.hu/foodapest

www.hungexpo.hu/ukba

Innováció

Német tudósok kifejlesztettek egy új módszert élelmiszerekben lévő ízek és aromák azonosítására. A berlini székhelyű kutatóintézet, a Metabolomic Discoveries innovációjával lehetővé válik az élelmiszerek íz és aroma komponenseinek azonosítása. A módszer nagy előnye, hogy segítségével az élelmiszer előállító vállalatok optimalizálhatják termékeiket.

Bővebben: www.ausfoodnews.com.au

Müller Dairy és Robert Wiseman Tejipari vállalatok egyesülése

A Robert Wiseman Tejipari vállalat elfogadta a Müller Dairy ajánlatát, így a két cég egyesülésével vezető tejipari szereplővé válik az Egyesült Királyság tejpiacán.

A Müller Dairy az Egyesült Királyság piacvezető joghurt és egyéb tejdesszert előállítója, míg a Robert Wiseman Tejipari vállalat 30% os piaci részesedéssel rendelkezik a folyékony tejtermékek piacán.

Bővebben: www.dairyco.org

Budapest, 2012. 01. 25.